

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian "Ett ökat avgiftsuttag till resolutionsreserven (Fi2017/00971/B)"

Regeringen har i en promemoria (Fi2017/00971/B) aviserat att man vill höja de sammanlagda resolutionsavgifterna till 0,125 procent av det totala avgiftsunderlaget.

Dessutom vill regeringen ändra i den tidigare ordningen som innebar att när resolutionsreserven uppnått målnivån på tre procent av de garanterade insättningarna, skulle resolutionsavgifterna ersättas av individuellt anpassade riskavgifter. Regeringen vill i stället slopa målnivån och riskavgifterna och i stället ha en ordning som innebär ett kontinuerligt avgiftsuttag till resolutionsreserven, även efter det att målnivån uppnåtts.

Oklara motiv till en avgiftshöjning

Regeringens motiv till denna ändring är något oklara. Regeringen har tidigare framhållit att man anser att banksektorn har en skattefördel gentemot andra branscher då många finansiella tjänster är befriade från moms. Denna påstådda skattefördel har regeringen sagt sig vilja motverka. Olika representanter för regeringen har även vid olika tillfällen hänvisat till att bankerna är lönsamma och att man vill beskatta dessa hårdare för att kunna göra satsningar i välfärden. I underlaget till denna promemoria motiveras dock denna skattehöjning enbart med att regeringen vill motverka finansiella stabilitetsrisker. Det framgår dock inte av underlaget vilka nya finansiella risker som regeringen identifierat och som därmed skulle motivera en höjning av avgifterna till resolutionsreserven.

Finansförbundet anser inte att en höjd resolutionsavgift kan motiveras med några föreliggande förhöjda risker för den finansiella stabiliteten. Tvärtom är det, mot bakgrund av de svenska bankernas och det svenska finansiella systemets väl dokumenterade stabilitet och motståndskraft, direkt motsägelserfullt att den svenska resolutionsreserven ska vara så mycket större än motsvarande reservfonder inom EU.

Sverige har under de senaste åren byggt upp en ekonomisk buffert för eventuella kommande finanskriser snabbare och mer omfattande än resten av EU. Totalt uppgick de medel som de svenska bankerna avsatt för olika bankkrisinsatser till över 100 miljarder kronor i slutet av år 2016. Det förtjänar också att påpekas att Sverige redan idag har en högre ambitionsnivå för sin resolutionsreserv än majoriteten av övriga EU-länder. Inom Bankunionen är målsättningen att nå en reserv om 1 procent av garanterade insättningar till 2024, medan Sveriges reserv, med nuvarande system, kommer att nå en nivå på 3 procent redan 2021.

Flera riktade skattehöjningar mot finansbranscher

Finansförbundet vill i sitt remissvar påminna om att ovanstående förslag endast är ett av flera förslag på skattehöjningar riktade mot finansbranschen. De föreslagna avgiftshöjningarna till resolutionsreserven måste således ses som en del av en större helhet. Det går därför inte heller att bedöma förslaget isolerat, utan förslaget måste sättas in och värderas i ett större sammanhang.

Den 1 januari 2017 genomfördes ett avdragsförbud för ränta på vissa efterställda skuldförbindelser. Den lagändringen ökade statens skatteintäkter med 1,3 miljarder och påverkade främst bank- och försäkringsbranschen. Den nu föreslagna avgiftshöjningen till resolutionsreserven beräknas öka skatteintäkterna med 3 miljarder 2018 och 6 miljarder 2019. Dessutom har regeringen signalerat att man avser att återkomma med ett nytt förslag om en så kallad bankskatt (i praktiken en höjd arbetsgivaravgift för finansanställda). Det tidigare förslaget beräknades ge 5–7 miljarder i skatteintäkter. Om regeringen gör verklighet av alla sina planerade skattehöjningar kan finansbranschen således komma att drabbas av en ökad skattebörda inom intervallet 7,3–14,3 miljarder kronor efter 2019.

Snedvrider konkurrensen till förmån för utländska banker

Förslaget påverkar också konkurrensen mellan svenska och utländska företag då de senare betalar en lägre avgift till sina respektive hemländers motsvarande reservfonder. De utländska företagen ges då en konkurrensfördel gentemot de svenska bankerna.

Inbetalda avgifter ska behållas i resolutionsfonden

Finansförbundet ifrågasätter också att Sverige ska göra avsteg från huvudprincipen i krishanteringsdirektivet genom att låta de inbetalda avgifterna placeras på ett räntebärande konto i Riksgälden i stället för i en separat fond. Detta förfarande kritiserades av Riksrevisionen redan 2011. Den gången var det Stabilitetsfonden som Riksrevisionen ansåg skulle vara en separat fond. Bland annat konstaterade Riksrevisionen att *”Eventuella stödåtgärder som ska finansieras via fonden kommer att kräva att staten vid det tillfället lånar upp medel för att finansiera åtgärderna. Erfarenheter från tidigare finanskriser visar att kostnaden för att låna kan öka dramatiskt då staten tvingas rädda det finansiella systemet”*.

Finansförbundet delar Riksrevisionens syn och anser att den ökade finansiella stabiliteten blir högst imaginär om inte fondavgifterna stannar i resolutionsfonden utan används till att finansiera övrig offentlig verksamhet. Regeringens föreslagna hantering av avgifterna till resolutionsfonden riskerar att sänka Sveriges kreditvärdighet vilket vid en finansiell kris kan bli mycket kostsamt. Därför anser Finansförbundet att det är mycket viktigt att de avgifter som betalas in till resolutionsfonden också stannar kvar i fonden.

Negativa sysselsättningseffekter

I likhet med den tidigare föreslagna bankskatten påverkar en höjd avgift till resolutionsreserven sysselsättningen negativt. Finansförbundet bedömer dock de negativa sysselsättningseffekterna av denna reform som något mindre allvarliga jämfört med hur en höjning av arbetsgivaravgiften (bankskatten) skulle ha påverkat sysselsättningen. Dock bör man vara medveten om att det finns ett tydligt samband mellan skattehöjningar och negativa sysselsättningseffekter. Och att de ökade intäkter som en skattehöjning kan ge i teorin, inte alltid motsvaras av faktiska skatteintäkter i praktiken. Därför bör beskattningsverket användas med stor försiktighet och eventuella skattehöjningar ska alltid föregås av noggranna konsekvensanalyser. Finansförbundet anser, som framgår av ovan framförda invändningar, inte att den konsekvensanalys som legat till grund för detta förslag lever upp till de krav som man bör ställa på en sådan.

Givet dessa invändningar måste Finansförbundet helt avstyrka förslaget om höjda avgifter till resolutionsreserven.

Generella synpunkter

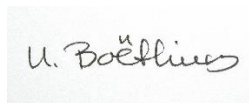
Ett skattesystems legitimitet vilar på tre grundläggande fundament. Det måste vara transparent, förutsägbart och likvärdigt för alla. Finansförbundets uppfattning är att regeringens riktade skatteförslag mot finanssektorn bryter mot alla dessa tre principer.

Eftersom avgifterna till resolutionsreserven inte fonderas kan regeringen använda pengarna för nya utgifter. Avgiften blir, särskilt i kombination med att den avses tas ut permanent och oavsett hur stor resolutionsreserven växer sig, en förtäckt skatt istället för att bygga en behövlig buffert vid en eventuell kris. Det är inte *transparent*. Fungerar det som en skatt bör det också kallas skatt, och inte en avgift.

Regeringen har även signalerat att man avser att återkomma med ett nytt förslag på en bankskatt. Om och när detta sker är för närvarande högst osäkert. Inte heller finns någon information om hur många miljarder som en sådan skatt skulle inbringa. Sådan otydlighet och *oförutsägbarhet* skapar givetvis en stor osäkerhet inom finansbranschen och har givetvis en återhållande effekt på investeringar och nyanställningar.

Regeringen har i olika sammanhang motiverat sina riktade skattehöjningar med att bankerna är lönsamma och gör höga vinster. Men ett skattesystem ska inte straffbeskatta enskilda branscher enbart för att de är lönsamma. Ett sådant system är direkt skadligt för skattemoralen. Skattesystemet måste vara *lika för alla* – det är en viktig princip.

FINANSFÖRBUNDET

Ulrika Boëthius
Förbundsordförande

Björn Lundell
Föredragande